Mey 185 1835

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk COURANT

Nieuws- Blad.

Donderdag 6 Augustus.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD BREDA,

[illegible] hebbende [illegible] dato [illegible] Heer Commissaris der Directe Belastingen alhier, [illegible] den 1 Augustus 1835 No. 12.

Gezien de wet van den 29 Maart 1833 (Staatsblad No. 4) houdende de [illegible] het Personeel,

Maken hierbij alom aan alle Ingezetenen dezer Stad bekend, dat het primitief kohier, over de heffing der Personele Belasting, op het Personeel voor dezen loopende jaar, door de zetten A en B, op den 16den julij jl., door Z. E. den Heere Gouverneur dezer provincie is executoir verklaard en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een iegelijk, na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn, dien, in voege als daarbij in overeenkomst met art. 44 der wet zal zijn opgegeven te voldoen, op pene van parate executie; terwijl de zoodanige die hun aanslag-billet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve *Kosteloos* ten kantore des Ontvangers, zullen kunnen voorzien, en zij die zouden mogen vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave of met de plaats gehad hebbende taxatie, opmeting en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen binnen den tijd van *eene maand*, na dagtekening van hun aanslag-billet.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

[illegible], den 31sten Augustus 1835.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERICHTEN DER VORIGE COURANT.

Te Antwerpen waren heden (4 *Augustus*) genoteerd: Belg. 100⅛, ¼; 6. Metalk. 102⅜; Spanje *Guebhard* 39½; Id. Perpet. 39, 39⅛; Cortes 36, 36⅛; Id. Coupons 22¼; Diricot 16⅞, 17; Nap. rent. 92¼; Sicil. 93⅜; Rom. L. 100; Id. te Antw. 97½; Braz. 85¼.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den Augustus.

De heer *Dupin* is gisteren alhier aangekomen, en heeft zijne mede-afgevaardigden uitgenoodigd zich ten spoedigste herwaarts te begeven. Men wil dat er morgen eene openbare zitting zal zijn. De ministeriele dagbladen gaan voort met de noodzakelijkheid te betoogen, om door strengere wetsbepalingen de losbandigheid der drukpers te beteugelen. Inzonderheid wil het *Journal des Débats*, dat men een einde make aan het onophoudelijk geschrijf over het beginsel, waarop het bestuur sints de laatste omwenteling is gevestigd, omdat deze discussie bij de menigte alle achting voor de maatschappelijke instellingen doet verloren gaan. De gematigde oppositie daarentegen geeft zich alle moeite om het nutteloze van dergelijke maatregelen te bewijzen.

Volgens den *Messager* zou men zich bij voorraad tot drie ontwerpen van wet bepalen, waarvan een bestemd is om de verspreiding van staatkundige spotprenten tegen te gaan, een ander de schrijvers der dagbladen te noodzaken hunne artikelen te onderteekenen, en een derde zoude vaststellen, dat de gezworenen voortaan in 't geheim zullen stemmen, en met eene meerderheid van zeven tegen vijf veroordeelen.

De heer *de Talleyrand* is gisteren mede in de hoofdstad teruggekeerd, en zoo men wil door den koning in den raad van ministers geroepen, ten einde aldaar de voor te dragen wetten te vernemen.

De instructie van den aanslag tegen het leven des konings wordt ijverig voortgezet. De heer *Pasquier* heeft gisteren zoowel den dader *Gérard*, als zijnen vermoedelijken medepligtigen *Baraton* ondervraagd. Men wil dat onderscheidene personen, die te Lodève 't huis behooren, met den eersten zijn geconfronteerd, en alle eenstemmig hebben verklaard, dat de persoon, die tegen hen over stond, niet was de werktuigkundige *Gérard*, voor wien hij zich uitgeeft. Veel minder blijkt het nog dat hij, gelijk men in den beginne vermoedde, de voormalige redacteur is van een legitimistisch dagblad. Men is dus dienaangaande nog geheel in het onzekere.

Het werktuig waarmede de misdaad werd gepleegd, is op last van het publiek ministerie naar het parket van den procureur-generaal overgebragt, en aldaar op nieuw in eene gezet. Het schijnt dat hetzelve met zeer veel overleg is samengesteld, dat men bepaaldelijk aan de geweerloopen zoodanige richting had gegeven, dat zij op den afstand, waar de koning moest passeren, eene oppervlakte van meer dan vijf-en-twintig voet lengte en breedte zonder onderbreking, en daarbij zoo zwaar waren geladen, dat de eenheid der regtmatigheid als 't ware door eene digte regenbui van kogels en schroot zoude worden bedekt. Uit eene meer naauwkeurige beschouwing van dit een en ander moet het al verder blijken, dat [illegible] niet, gelijk men vermeldde, te laat is afgegaan, [illegible] de geweerloopen, welke in het [illegible] op de plaats waren gerigt, waar de koning zich bevond, deels hebben geweigerd, deels zijn gesprongen, waardoor de lading eene geheel andere rigting heeft bekomen.

De toestel waarop het moorddadig werktuig [illegible] moet overigens zoo regt en juist zijn [illegible] dat daartoe eene volmaakte kennis van [illegible] noodig was, en men wil dat *Gérard* daartoe werkelijk de hulp van zekeren schrijnwerker heeft ingeroepen, volgens wiens verklaring die toestel reeds in de maand April gereed was. Men heeft [illegible] dezen man in verzekerde bewaring gesteld.

De politie zet hare onderzoekingen voort, en heeft [illegible] dezer personen huiszoeking gedaan. Onder degenen die gehoord werden, geraadpleegd, zijn men den hernchten redacteur van den *Réformateur*, *Raspail*, den uitgever van het legitimistisch blad *La France*, *Bary*, en eenige studenten. Ook in de departementen zijn onderscheidene verdachte personen in hechtenis genomen. —

De begrafenis-plegtigheid der gesneuvelden is op woensdag den vijfden dezer bepaald, en zal door de gehele nationale garde worden bijgewoond. Volgens de officiele opgaven van den burgerlijken stand, zouden 25 personen tot nu toe overleden zijn en 20 andere gekwetst.

— Van de Spaansche grenzen schrijft men dat het leger van *Cordova* in twee korpsen is verdeeld, waarvan het eene zich naar Puente de la Reyna, het andere naar Caracal heeft begeven, om van daar langs verschillende kanten naar Estella op te trekken, waar dan *Carlos* zijne hoofdmagt den 22sten had vereenigd. Men verwachtte dat er eerstdaags op nieuw eenig beslissend gevecht zou geleverd worden. De christinos hebben onder aanvoering van *Lopez* en *Gras* een gedeelte van het dorp Larrago in brand gestoken, omdat de inwoners zich aan gedwongene leveranties hadden onttrokken.

— De berigten van Marseille, omtrent den voortgang der cholera, zijn allerdroevigst. Het getal der slagtoffers is op den 25sten Julij tot 194, in de vier-en-twintig uren geklommen.

(Heden, uithoofde van den Zondag, geene fonds-poteting.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den Augustus.

Heden wordt alhier, met het uitsteken van vlaggen en het houden eener groote parade van het garnizoen, de 7de verjaardag gevierd van H. K. H. de Prinses *Louisa*, Dochter van Z. K. H. Prins *Frederik*.

— Maandag morgen zeer vroeg is Z. K. H. de Prins *van Oranje* uit het leger te 's Hage aangekomen, en heeft zich onmiddelijk naar Scheveningen begeven, om afscheid te nemen van den Koning en de Koninklijke familie van Wurtemberg.

Maandag middag is te 's Hage, bij gelegenheid van den verjaardag van Z. M. den Koning van Pruissen diner ten hove geweest, waarbij onderscheidene vreemde ministers tegenwoordig waren.

De aangekondigde partij bij den Pruissischen minister heeft des avonds plaats gehad. Dezelve is met de tegenwoordigheid van HH. KK. HH. den Prins *van Oranje* en Prins en Prinses *Albert* vereerd geworden. Het hotel van den minister was bij die gelegenheid verlicht.

— Z. M. de Koning van Wurtemberg, met Hoogstdezelfs dochters en gevolg, zijn maandag morgen van Scheveningen naar Amsterdam vertrokken, en aldaar dien middag aangekomen.

— Naar men vernoemt heeft Z. Exc. de minister van Binnenlandsche Zaken het van belang geoordeeld, zoo veel mogelijk bekend te zijn met de rezing of daling, welke de waarde der landerijen, inzonderheid die der bouwlanden, sedert de laatste twintig jaren [illegible] gaan. Ten gevolge van Zijner Exc. missive van [illegible] No. 27, waarbij zulks opzettelijk wordt te kennen [illegible] waarbij tevens onder de middelen, om tot die kennis [illegible] opgenomend wordt een dienaangaande door de ontvangers [illegible] tie, en ambtenaren-registers in te stellen onderzoek [illegible] gers der registratie, enz., uitgenoodigd geworden tot het [illegible] stelligen van het bedoelde onderzoek, en zulks betrekkelijk alle

soodanige, gedurende 1834 tot en met ultimo Junij 1835 aan hunne kantoren geregistreerde of aangegevene eigendoms-overgangen van bouwlanden, hetzij in afzonderlijke perceelen, hetzij gecombineerd in massa met andere soorten van landerijen en de daarop behoorende getimmerten, zoo als hofsteden, landhuizen, enz., gelijk ook om verder na te gaan of van dieselfde goederen, met opbluiting tot het jaar 1815 ingesloten, vroegere overgangen bekend zijn. Men heeft daarbij het verlangen uitgedrukt, dat de uitslag dezer bedoelde vergelijkingen, aan het gewestelijk bestuur, zoo spoedig mogelijk, en wel uiterlijk tegen de helft der maand September dezes jaars, worde medegedeeld, in den vorm van eenen, met de meeste naauwkeurigheid vervaardigden staat, vermeldende alleen zoodanige, gedurende 1834 en het eerste halfjaar van 1835 van eigendom veranderde goederen, van vorenvermelden aard, die van 1815 tot 1834 één of meer mutatien hebben ondergaan. Ten einde deze vergelijking nog in volledigheid te doen winnen, zal tevens een soortgelijke staat moeten worden opgemaakt van de in de jaren 1834 en 1835 geregistreerde verhuringen (zoo wel openbare als onderhandsche) der voorschreven goederen, waarontrent vroeger, en wel gedurende het opgenoemd tijdvak, insgelijks verhuringen bij de Ontvangers bekend zijn.

— Dezer dagen zullen er naauwkeurige inspectien worden gehouden over de wapenen en monstering-stukken van de met groot verlof afwezige schutters, in zooverre dezelve bij de staven der onderscheidene bataillons in de vestingen zijn opgelegd.

— Op den 31sten is des namiddags de boerenwoning van den landman *Jan Pervoord*, in de gemeente Langeruigeweide, provincie Zuid-Holland, geheel verbrand, hebbende deze boerderij bestaan uit eene schoone boerenwoning, twee schuren, en zeroedigen hooiberg en eene bergschuur mede met hooi, voorts alle bouw- en melkgereedschappen, en het grootste gedeelte van den inboedel, voordeze de schade op *f* 9000 geschat. Het huis was voor *f* 5000 verzekerd.

— Het te Dordrecht nieuw gebouwde koopvaardijfregat *Neptunus*, gevoerd door kapitein *Kraal*, bestemd naar Batavia en aan boord hebbende een detachement van naar de Oost bestemde troepen, is den 1sten dezer door Zr. Ms. stoomboot *Curaçao* gesleept van de reede van Hellevoetsluis naar zee gebragt.

— Van wege het hoofd-bestuur der maatschappij tot Nut van 't Algemeen is bekend gemaakt, dat bij de treurige verhindering van den Hoog-Eerwaarden heer *A. des Amorie van der Hoeven*, het voorzitterschap ter aanstaande algemeene vergadering der maatschappij zal worden waargenomen door den Wel-Eerwaarden heer *N. Swart*.

— De Gazette van Gent van den 2den dezer houdt het volgende: Het schijnt dat de Hollanders dezer dagen de Roode Brug, tegen de sluis van Aardenburg, op de scheidingslijn tusschen de dorpen Zuyd-dorpe en Zelzaete gelegen, hebben weggenomen, zoodat dienvolgens de gemeenschap van Hollandsch- met Oost-Vlaanderen aan die zijde zou afgebroken zijn.

— De *Messager des Chambres* vermeldt, dat de Hollandsche consul-generaal te Marokko, de heer *Freysinet*, onder het getal der slagtoffers van de cholera te Marseille behoort.

— Uit Dusseldorp meldt men van 1 augustus als volgt:

De inschrijving voor den ijzeren weg van Dusseldorp naar Elberfeld bedragen bij het kommitté alhier tot heden 1334 actien of 400,000 thr., weshalve de inschrijving slijkt waarschijnlijk binnen weinige dagen gesloten zal worden verklaard.

— Den 17den julij des avonds ontwaarde men te Benfield niet ver van Heilbron eenen vuurkogel aan den horizont, die etteliike malen rondslingerde, vervolgens met sterk gedruisch van een sprong en, bij het stukegewijze ter aarde vallen, lange, schitterende lichtstreepen te weeg bragt. Ook te Stutgart werd dit verschijnsel opgemerkt, doch hoorde men daar niets van de losbarsting. Deze vuurkogel behoort, uit hoofde van zijnen kringvormigen loop, tot diegenen, welke bereids in de oudheid werden gezien en met den naam *capra saltans* bestempeld.

— In een schrijven uit Breslau van den 23sten julij leest men nog het volgende omtrent de toebereidselen te Kalisch: Wie Kalisch voor een half jaar gezien heeft en het thans ziet, herkent het paauwelijks weder, zoo is alles veranderd en heeft een ander voorkomen gekregen. In de nabijheid van het legerkamp is eene nieuwe stad gerezen, welke bestemd is tot het ontvangen van het groot aantal doorluchtige gasten en vreemdelingen, die gedurende de groote manoeuvres aldaar verblijven zullen. Onder de gebouwen onderscheidt zich het, 't welk onze veelgeliefde Koning bewonen zal, hetzelve is eene nabootsing van het Koninklijk paleis te Berlijn, zoo ook het paleis bestemd voor de ontvangst van de vorstin *van Liegnitz*. Tegenover het Koninklijk paleis bevindt zich den Wachthaag. Volgens nadere berigten zou het opperbevel over het 50,000 man sterke leger, gedurende de groote oefeningen door onzen Koningin worden gevoerd. Onder hem zal ook Prins *Willem*, zoon van Z. M. kommanderen. Het beval over eene lichte kavallerie-afdeeling, bestaande uit een husaren, een donsch-kozak en het muzelmansche kavallerie-regiment zou de Keizer aan den pruisischen overste *von Barner*, kommandant van het garde-dragonder regiment, opgedragen hebben. Alles zal in het werk gesteld worden om gemelde dagen tot de aangenaamste en luisterrijkste te maken, welke in die soort immer plaats gevonden hebben. Men is in hoopen dat de dagen waarop de oefeningen zullen gehouden worden door een feest weder zullen worden begunstigd. Al de geruchten welke het tijdstip der manoeuvres bij Kalisch later stellen dan die hier in Berlijn, zijn ongegrond."

— Het grootste, tot dus verre gebouwde oorlogschip der Vereenigde Staten, bestemd thans te Philadelphia op stapel staat; hetzelve is lang 220 voet, breed 60 voet en 51 voet diep, meet 3366 tonnen, voert 140 stukken geschut en kan 18,341 ellen zeildoek voor den wind ontwikkelen; de groote mast heeft eene lengte van 278 voet en een der ankers weegt 10,000 pond.

DUITSCHLAND.

[illegible] 24sten Augustus.

Dezer dagen is te Berlijn uit Torgau teruggekeerd de vorstin *von Liegnitz*.

Den 26sten zijn de afdeelingen der bezetting van Berlijn, die bestemd zijn om aan de groote wapenschouwing te Kalisch deel te nemen, van Berlijn naar Potsdam op marsch gegaan. Zij zullen zich daar met al de naar Kalisch bestemde pruissische krijgsbenden tot den 10den augustus ophouden, ten einde onder de leiding van den opperbevelhebber, generaal *von Röder*, gemeenschappelijke wapen-oefeningen te houden.

Men heeft thans de officiële tijding bekomen, dat Keizer *Nikolaas* tegen de helft der volgende maand te Dantzig zal aankomen.

— In den nacht van 27 Julij werden te Munchen eenige personen, die ongeregeldheden hadden bedreven, in hechtenis genomen en naar de gevangenis geleid. Hierop verzamelde zich een getal personen, die de wacht overvielen, de glazen der hoofdwacht ingloegen en de gearresteerden wilden bevrijden, hetgeen echter niet gelukte. Men heeft eenige woelgeesten gevangen genomen en de zaak wordt onderzocht; men gelooft, dat dronkenschap de aanleidende oorzaak was.

— Berigten uit Athene van 16 Junij behelzen het volgende:

» Sedert de aftreding van *Koletti* is hier niets van belang gebeurd. Het ministerie is tot hiertoe noch ontslagen noch bevestigd, ofschoon de geruchten van eene groote verandering in hetzelve nich staande houden. Men ziet dezelve met gespannen verwachting tegemoet, omdat daarbij iets meer wegens het door de regering te volgen stelsel zal moeten blijken. Het publiek begint met het ontslag van *Koletti*, hetwelk men in het eerst goedkeurde, minder te vreden te zijn; hetzelve wordt thans meer beschouwd als een blijk, dat de regering den tot hiertoe gevolgden constitutioneelen, often minste allengs tot eene constitutie leidenden weg verlaten, en zich meer aan het stelsel der Oostersche Hoven houden wil. Men meent dit ook uit andere omstandigheden te moeten opmaken. Zoo komt men op de proclamatie des Konings, bij zijne troonsbeklimming uitgevaardigd, terug; en merkt op, dat dezelve, naast vele goede beloften, toch geene stellige toezegging eener grondwet of van deelneming des volks aan de regering behelst; daarbij komt een gerucht, dat het eerste ontwerp der proclamatie zoodanig eene belofte ingehouden had, maar dat dezelve doorgeschrapt was; welk een en ander geen gunstigen indruk maakt.

» Met te grooter genoegen vernamen daarentegen de Grieken dat de gezanten van Engeland en Frankrijk tegen zulk eene afwijking van het tot heden gevolgde stelsel ernstige vertoogen ingediend en verklaard zouden hebben, dezelve te zullen moeten aanmerken, als een bewijs, dat Griekenland aan zijn bondgenootschap met hunne hoven geene waarde meer hecht.

» Afgezien van deze vraagpunten van hoogere staatkunde zijn de uitzigten vrij gunstig. Alles doet hopen op een uitstekend goed financieel jaar; de oogst valt ongemeen rijk uit, en de tienden brengen dit jaar aanmerkelijk meer op dan het vorige. Alleen in de kleine provincie Boëotie hebben dezelve 210,000 drachmen bij verkoop meerder opgeleverd, dan verleden jaar; in Attika is die opbrengst van 72,000 tot 155,000 drachmen gestegen; in Argos bedraagt de vermeerdering 100 pCt. Bovendien is de wijze van opheffing zoo veel verbeterd, dat de vorige zoo menigvuldige twisten thans bijna geheel hebben opgehouden. Ook andere takken der openbare inkomsten beloven eene ruimere opbrengst, en de begrooting van ontvang, die verleden jaar 10 millioen bedroeg, en voor het thans loopende op 11 millioen geraamd was, zal misschien wel tot 12 of 13 millioen gebragt worden.

» *Kolokotroni* en *Plapoutas* zijn uit de vesting Palamidi met opgekomen, en zien er gezond en sterk uit."

— Het dagblad van Odessa houdt, onder anderen, de volgende berigten uit Konstantinopel van den 3den Julij. Dezer week heeft weinig bijzonders opgeleverd. Het engelsch [illegible]

weder op zijne gewone statie te Vurla; het fransche bestaat uit slechts een linieschip en een fregat. De pest heerscht nog steeds in Smyrna, in de Dardanellen en in Thessalie. Alexandrië is van bevrijd, doch sedert eenige weken zijn er verscheiden personen aan beroerte gestorven. De bestemming der nieuw uitgerust wordende vloot is onbekend, sommige zeggen naar Albanie, andere naar Tunis; veel werkzaamheid heerscht er bestendig in het arsenaal. Het weder is zeer veranderlijk: wij hebben hitte, koude, zonneschijn en regen op eenen dag. Ieder begeeft zich tegenwoordig naar 't land, om daar zich in Europesche vermakelijkheden te verlustigen. De diplomaten gaan naar Buyukdere, de vrienden van de vrije natuur naar de Princen-eilanden, de kooplieden die zich niet ver verwijderen kunnen, naar Kadikeui en de jagtliefhebbers naar St. Stefano. — Het gerucht liep te Konstantinopel dat de engelsche consul-generaal *Cartwright* zijn post nederleggen wilde. — Alle vaartuigen die te Alexandrië eene lading ingenomen hadden waren van de pest besmet geworden; van daar, dat thans vele handelaars in Engeland en Frankrijk, die groote bestellingen van boomwol gekregen hadden, dezelve niet leveren konden, wijl wegens de pest geen scheeps-kapitein zijn schip daarmede meer beladen wilde. De naar Konstantinopel bestemde schepen moesten te Rhodes quarantaine houden. — Uit alle deelen van Klein-Azien, Rumelien en den Archipel wordt de landstreek over al als zeer gunstig afgeschilderd.

Hetzelfde blad meldt in een schrijven uit Aleppo van den 15den Julij het volgende over de Engelsche expeditie naar den Euphraat: Intusschen van de hinderpalen welke de expeditie van de zijde van *Mehemed*-ali's regering voortdurend in den weg gelegd worden, wordt dezelve met standvastigheid en beleid voortgezet. Naardien de overste *Chesney* de overtuiging bekomen had, dat zijne bemoeijingen om van *Ibrahim*-pacha de door diens vader beloofde ondersteuning te verkrijgen, vruchteloos was, zoo besloot hij op zijne eigene verantwoordelijkheid te handelen. Daar het op doodstraf was verboden gworden hem kameelen of andere transportmiddelen te verhuren, kocht hij eenen tot het vervoeren van een deel zijner goederen, en zond, trots de van *Ibrahim* gegeven bevelen, de eerste lading naar Bir, verklarende dat slechts geweld hem noodzaken konde van de uitvoering der van zijne regering ontvangen bevelen af te zien. Deze den Arabieren ongewone standvastigheid had op *Ibrahim*-pacha indruk gemaakt en ongehinderd was het transport te Bir aangekomen. De bewoners van Bir voeden minder vrees voor *Ibrahim*-pacha, dan die dat overige deelen van Syrien, en toonden zich bereid eene expeditie te ondersteunen, van welke zij zich voor de toekomst groote voordeelen voorspellen. Een groot getal derzelven had zich als arbeiders aangeboden en reeds was men met het aanleggen van bassins begonnen. Despijttemin bleef de overste *Chesney* met ongeduld het antwoord van het Londensche kabinet op zijn berigt van de ontmoette zwarigheden te gemoet zien.

Volgens de jongste berigten uit Egypte zou *Mehemed*-ali de bedoelde expeditie geene verdere hinderpalen meer in den weg stellen.

— Te Weenen waren den 25sten Julij gepoteerd: 5 pCt. Metall. 102⅛; 4 pCt. 98¼; Bankactien 1522.

In een der duitsche bladen leest men onder het opschrift: *waarschijnlijke gevolgen van den julij-aanslag*, de volgende opmerkelijke beschouwing:

»Elke mislukte zamenzweering tegen eene bestaande regering leidt tot de bevestiging der magt van deze laatste. Nog ligt voor ons in 't duistere, welke partij het moorddadig ontwerp, aan 't welk *Lodewijk Philips* ter nauwernood en tot geluk van Frankrijk en geheel Europa ontkwam, moet toegeschreven worden. Ditmaal echter zal het niet kunnen weersproken worden, dat een heilloos komplot gevormd en ten uitvoer gebragt werd. Welligt heeft men de daden aan weinigen toevertrouwd, om eerst den uitslag af te wachten en dan op te treden. Wat zoude er gebeurd zijn wanneer de koning door den kogel getroffen ware, die den maarschalk *Mortier* doodde? Hoogstwaarschijnlijk zoude dan de partij te voorschijn zijn gekomen, die zich door moorddadige aanslagen den weg tot het gezag en het geweld wil banen. Mogelijk ware het dan wel tot het uitbarsten van den burgerkrijg in Parijs gekomen! Sedert lang heeft men de gemoederen voorbereid tot alle gruwelen van het revolutionnair geweld; de brandbare stoffen liggen opgehoopt — eene vonk, en zij spreiden een vuurzee om zich heen. Hij die de bestrijdingen der oppositie-drukpers en derzelver toenemende koenheid en vreemdelijke hartstogtelijkheid opmerkzaam heeft nagegaan, kan het niet ontkennen, dat eene crisis werd voorbereid die tot eene catastrophe leiden moest. Een moorddadige aanslag was minder dan wel eene beweging tot opstand te voorzien. Immers reeds was de invloedrijke drukpers meester te opstand, en evenmin de leer nieuw, dat oproerige zinnesdaden door barrikaden en gewelddadigheden moesten opgevolgd worden. Inderdaad, een overzigt van de staatkundige denkwijze der Parijsche bladen leidt van schaamrood aan, waarmit gemakkelijk het besluit valt op te maken, dat geen regering en onder zoodanige omstandigheden de stormen der tijden zoude kunnen doorstaan. Het *Journal des Débats* gaat door, als onder den invloed van een dood deskundig geschreven; het zoekt in 't algemeen tot goede te werken, heeft echter somwijlen krijgzuchtige ontwerpen in het hoofd en geeft daardoor de oppositie vergiftigde wapenen in de hand. Heftig en verbitterd tegen het staatsbeheer zijn daarentegen de dagbladen van alle andere kleur. Er gaat geen dag voorbij, waarop niet uit vier onderscheiden rigtingen aanvallen gedaan worden; met afmattende gekunstelde statigheid spreekt de *Temps*; vast de *Courrier*, verheft zich, met alle grenzen spottende, de republiek in den *National* en *Réformateur*; het koningschap verklaart is de *Gazette* en *Quotidienne* onbeschroomd en op duizenderlei wijzen, dat sedert 1830 in Frankrijk de usurpatie op den troon zit en *Hendrik V* alleen de regtmatige koning is; — in tegen waarin de eerstgenoemde bladen nog te kort mogten schieten, dat wordt door den *Charivari* en *Caricature* bezorgd. Liefde en eerbied worden verstikt in stroomen geestige zetten of platte spitsvindigheden. — Het is dan dienvolgens wel te verwachten, dat men uit den jüly-aanslag aanleiding nemen zal om de buitensporigheden der drukpers te beteugelen. Wel is waar zal in de eerste dagen na de algemeene verontwaardiging (zooals vroeger in Juny 32 en in April 34) de taal der oppositie wat gematigder zijn, misschien zijn afgrijzen te kennen geven over het Turkesk moordplan, en afstraf van de schuldige aandringen; kortom de openbare meening huldigen. Bezwaarlijk echter mag de regering bij deze korte windstilte insluimeren. Welke maatregelen zij zou kunnen nemen, valt moeijelijk te zeggen. De voorafgaande censuur laat het charter niet meer toe. Welligt worden de buitendien reeds strenge en tot heden nog vruchteloos gebleven strafwetten op het misbruik van de drukpersvrijheid, door zwaardere bedreigingen verscherpt en tevens in zwaar moeijelijker te ontwijken vorm gebragt. Bezwaarlijk zal de reactie zich hierbij bepalen. De zitting der kamers is nog niet gesloten, bijgevolg het middel tot wetgevende voorzorg-maatregelen bij der hand. Ook op den verderen gang van het April-proces kan de gebeurtenis van 28 Julij invloed hebben. Men zal zich nu voor overtuigd houden, dat het gevaarlijk zij, redenaars als *Trélat*, *Beaune* en *Raverchon*, met de glotte van het martelaarschap te omgeven. De grenzen moeten wel bepaald worden, waar de vrijheid van meening tot eene staatsverderfelijke propaganda overgaat. Is het verouderde omwentelings-theorien als het eenige middel tot verbetering van den toestand der massa's openlijk te verkondigen, en daarbij op het nabij zijnde tijdstip te wijzen, waarop de werkman wraak kan nemen op de bevoorregte standen, zoo behoeft men zich niet te verwonderen, wanneer, bij gebreke van andere aanleidingen tot opstand, ontwerpen tot moordaanslagen, — die het uitbreken der volkswoede den weg banen zullen — in de hersenen van waanzinnige of verblinde geestdrijvers rijpen, en bij gunstige gelegenheden in zamenzweringen uitbreken. Een gevolg van den aanslag van 28 julij zal ook wel zijn, dat men in 't vervolg het feest der julij-dagen onbepaald uitstellen of op eene andere wijze inrigten zal. Zijn zij door de jongste wandaad niet voor altijd *treurdagen* geworden, en laat het zich denken, dat men de herinnering aan een moordplan met het aandenken aan de revolutie van 1830 zal willen verbinden?"

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Door de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten te *Munchen* is eene uitnoodiging in de Dagbladen geplaatst aan alle inen buitenlandsche kunstenaars, in alle vakken van beeldende kunsten, om door hunne kunstwerken bij te dragen tot eene openbare tentoonstelling, welke in genoemde stad zal geopend worden op den 12 October aanstaande. De stukken moeten voor den 20 September worden ingezonden, en de buitenlandsche kunstenaars zullen dezelve aan eenen Commissionair te *Munchen* moeten zenden, die door deren bij de Akademie ingeleverd en na den afloop der tentoonstelling teruggenomen te worden. — De Heer von Boguslawski te *Breslau* heeft omtrent de door hem, in den loop dezes jaars, ontdekte komeet, eenige bijzonderheden bekend gemaakt. Dezelve is te gelijk door hem, door Prof. Encke te *Berlijn*, Petersen te *Altona*, Bessel te *Koningsberg* en Nicolai te *Mannheim* waargenomen, en wel tusschen 20 April en 20 Mei. Onder de 140 kometen, wier loopbanen tot hiertoe berekend zijn, bevinden er zich slechts twee, die eenen grooteren afstand hebben. Bij hare eerste ontdekking, was deze komeet 23 millioenen mijlen van de aarde verwijderd en den 20 Mei nagenoeg 37 millioenen. Thans zal zij ten naastenbij 65 millioenen mijlen van ons af zijn, doch in Januarij de aarde weder tot op 60 millioenen mijlen naderen. Men heeft berekend, dat zij de aarde nimmer naderbij kan komen dan op 21½ millioen mijlen. De kortste afstand van de zon, welke zij bereiken kan, bedraagt 42½ mil. mijlen. De omloopstijd kan, uit de tot hiertoe gedane waarnemingen, nog niet berekend worden. Bij deze gelegenheid vestigt de Heer Boguslawski de aandacht der sterrekundigen op eene groep merkwaardige zonnevlekken, welke thans op de zonneschijf zigtbaar is. Deze zonnevlekken, hoedanige door Herschel opdiepten genoemd zijn, vertoonen zich in eene ruime kringvormige holte, waarvan de bovenste omvang een diameter heeft van nagenoeg 13000 geographische mijlen, dat is, meer dan een vierde gedeelte van den afstand tusschen de maan en de aarde.

Rusland. — Den 30sten der vorige maand is te *Petersburg*, in tegenwoordigheid van den Minister voor het openbaar onderwijs, en President der Keizerlijke Akademie der Wetenschappen, von Uwarow, en verschei-

dene hooge Staatsambten, de eerste steen gelegd van het kolossale Observatorium op den *Pulchowo*-berg. De gedenkpenning van Platina, welke onder den steen gelegd is, draagt aan de eene zijde 's Keizers hoofdtenis en aan de andere een gezigt op het Observatorium, door eene ruime rijen omgeven. Op eene koperen plaat is in eene Russische inscriptie de stichting der gebouwen, opgegeven en zijn tevens de namen opgegeven zoowel van den Architekt Bauman, als der leden van de Commissie, aan wie het toezigt en de leiding van het werk is toevertrouwd, Wyschnewski, Struve, Foss en Peter, onder voorzitterschap van den Admiraal Greig.

Turkije. — De Hoofd-inspecteur der Militaire School te *Konstantinopel*, Achmed Fewzi *Pascha*, heeft bij die inrigting eene Drukkerij daargesteld, waarin de kweekelingen zelve als zetters arbeiden; en dezer dagen is een bewijs hunner vorderingen in deze arbeid, aan den Sultan aangeboden door hen geschied. — De schrijver der Moskee *Ehmed Sultans* te *Brussa*, Sun-Effendi Fakir-Zade, heeft eene, uit oorsprokkelijke bronnen geputte, geschiedenis van het Ottomaansche Rijk tot op de regering van Sultan Achmet-Hamed vervaardigd. De Sultan heeft bevolen, dat dit werk op Lands kosten gedrukt en den schrijver een pensioen van 1000 piasters verleend zal worden. — Van de drukkerij van den Grooten Heer zijn onlangs verscheidene nieuwe werken in 't licht verschenen, onder anderen, een Arabisch-Persisch-Turksch-Woordenboek en een werk over de Zedekunde.

Frankrijk. — De Akademie der Opschriften en Fraaije Letteren heeft, in plaats van den overledenen Baron Wilhelm von Humboldt, tot buitenlandsch geassocieerde benoemd den beroemden von Hammer. — Voor eenigen tijd was door het Archeologisch Genootschap van het Zuiden van *Frankrijk* in het Museum te *Toulouse* een bas-relief geplaatst, voorstellende de beide *Tetrarcheen*, 't welk het Genootschap gekocht had van den Schilder Ramon te *Nismes*. Over de echtheid van dit bas-relief daarna twijfel ijzende gezegen, heeft het Genootschap, na een naauwkeurig onderzoek, het verworpen. Intusschen is het kunststuk door Ramon belven vervaardigd. De beschuldiging deze zaak zal thans aan eene regterlijke uitspraak onderworpen worden, vermits de Regering van *Nismes* den gemelden Schilder heeft aangeklaagd, het bedoelde bas-relief op eene bedriegelijke wijze zich te hebben toegeëigend bij de opdelving van oudheden, in die stad gedaan. — Sedert eenigen tijd stroomt het Parijsche publiek naar de Koninklijke Bibliotheek te *Parijs*, om in eene der zalen twee zeer fraai en met groote naauwkeurigheid bewerkte modellen van den vermaarden Chineschen porceleinen toren te bezigtigen, van welken alle reizigers met zoo veel verbazing, misschien ook wel met overdrijving gewagen. Deze modellen zijn in *China* zelf vervaardigd en maken een gedeelte uit van de groote verzameling Chinesche kunstvoorwerpen en zeldzaamheden, die sints vele jaren voor de Bibliotheek zijn opgekocht, maar weinig bekend zijn geworden.

Nederlanden. — De heer Cornelis Adrianus van Enschut, rustend Hoogleeraar aan de Utrechtsche Hooge School, is den 2den dezer, in den ouderdom van 57 jaren overleden. Hij was een regtsgeleerde van uitgebreide, zoowel praktikale als theoretische kennis, waarvan de geschriften, welke hij uitgegeven, en de leerlingen welke hij gevormd heeft, getuigenis kunnen geven. — In het dezer dagen verschenen 3de nommer van het 7de deel van het door Mittermaier en Zachariä uitgegeven *Kritische Zeitschrift für Rechtswissenschaft und gesetzgebung des Auslandes* vindt men eene verhandeling van Mr. C. P. P. van Bosse, Advokaat te *Amsterdam*: *Ueber das provinzial- und communal System in den Niederlanden*, en een verslag van Prof. den Tex, omtrent de Prijsverhandeling *over het Natuurregt* van wijlen den Hoogleeraar de Wal.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, den 4den Augustus

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.
Nederland. pCt.			
Werk. Schuld 2½	55¼	55 7/16	55 7/16
dito dito 5	101⅜	101½	101 7/16
Uitgestel. dito.			
Kansbill. dito.	24 11/16	24⅝	24⅝
Amort. Synd. 4½	94¼	94⅜	94¼
Dito dito. 3½	79½		
Schatkistbill. 4			
Hand.-Maats. 4½	108⅝		
Nieuwe Dito. 4½	102		
Frankrijk.			
Ins. Grootb. 3			
Engeland.			
Dito p. 12 Aug. 3			
Spanje.			
Per. R. E. Amst. 5	39¼	39⅜	39¼
Dito f 1000. 5	24 7/16	25 7/16	24 11/16
Fransche Uitg.	16⅜	16⅜	
Cort. B. Lond. 5	36⅜	36⅝	36⅜
Engelsch Uitg.			
Portugal.			
Obl. te Lond. 5			
Dito dito 3	60½		
Napels.			
Gestite A. & B. 5			
Dito Falc. & C. 5	92⅛		
Leen. Lond. R. 5			
Rusland.			
Obl. Hoop 4½	104		

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.
pCt.			
Dito 18 29/30 ... 5	103⅝		
Cert. dito 18 31/32 5	99¼		
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig 6	69¾		
Certific. dito. 6			
Polen.			
Aand. L. fl. 300			
Pruissen.			
Dito dito R. 50.	104⅝		
Neg. L. 1830. 4			
Oostenrijk.			
Aand. L. f 100.			
Dito dito 250. 4	427		
Metalliek. ... 5	99⅝		
Dito L. gen. .. 5			
Dito. 2½	55⅝		
Obl. Goll & C. 5	101¼		
Dito. 4			
Cert. Stadsb. 2½			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aand.	701		
Denemarken.			
Leen te Lond. 3			
Brasilien.			
Dito Rotsch. 5	85⅛	85⅝	
Russ. Fa. Aand. 500 Ec.			

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.

166ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIERDE KLASSE.

5de Trekking.	*5de Trekking.*
N°. 1689 een prijs van 1000 guld.	N°. 16303 een prijs van 1000 guld.
N°. 8270 " 1000 "	
25ste Trekking.	*25ste Trekking.*
N°. 19989 een prijs van 1000 guld.	N°. 16008 een prijs van 1000 guld.
N°. 6387 " 1000 "	N°. 9938 " 1000 "

Heden namiddag werd ons door den dood ontrukt onze hartelijk geliefde Vader, de Wel-Edele Heer HENDRIK [illegible], in den ouderdom van 54 jaren en ruim [illegible] maanden, na de gevolgen van eene zwaarlijdende [illegible] kinderen.

Turnhout, E. B. VREDEN,
1 Augustus 1835. *mede uit naam van mijne Zusters en Broeders.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 18den Augustus 1835, des namiddags ten [illegible] zal ten Kantore van den Heer D'HARVANT, Inspecteur der Linie, wonende in de Hinthamerstraat te 's Hertogenbosch, ten huize van den Heer RODDERBERGEN, worden overgegaan tot de Aanbesteding der Levering van de KLEEDING- en andere EQUIPEMENTSTUKKEN, voor de Linie-Ambtenaren van de Provincie [illegible] Brabant, bestaande in:

Grijs lakensche Kapotjassen, Mantels en Pantalons, ligt blauw lakensche Rokken, Pantalons en Vesten;
Zwart lakensche Slobkousen;
Schakots met toebehoren;
Politie-Mutsen;
Lederen Stroppassen;
Gelakkeerd lederen Bandeliers en Patroontassen;
Hartsvangers;
Witmetalen Sloten enz.

De Modellen der te leveren Goederen en de voorwaarde der Aanbesteding zullen van heden af ten gemelde Kantore voor de belanghebbenden ter inzage liggen.

's Bosch, Namens den Raad van Beheer voor Kleeding,
den 24. July 1835. De Inspecteur der Linie,
D'HARVANT.

BIJ *BROESE & COMP.*, TE BREDA,

is van de Pers gekomen en wordt bij hunne Correspondenten alom verkrijgbaar gesteld:

De Halleysche Komeet,

EN HARE WEDERKOMST IN 1835,

OF

1) *De geschiedenis der Komeet*; 2) *deel zelver oorsprong, gedaante en invloed*; 3) *het bepalen van de elementen der loopbaan eener Komeet, en bijzonder die van Halley uit de waarnemingen*;

DOOR

EPHEMERIDE,

berekend door den Heer A. BOUVARD, Lid van het Fransche Instituut en van het Bureau der Lengten; naar het Fransch van G. DE PONTECOULANT, Lid van de Koninklijke Maatschappij van Londen, en van de Akademie der Wetenschappen te Berlijn.

Met eene Kaart van de Loopbaan der Komeet.

Prijs 80 Cents.

Omtrent het doel, dat de Schrijver zich met [illegible] werkje voorstelde, laat hij zich [illegible]:

„Deze beknopte beschrijving is bijzonder voor lieden van de wereld geschikt, die aan de studie der natuurkundige wetenschappen slechts weinige oogenblikken kunnen wijden. Door de indrukken, welke deze Komeet bij hare onderscheidene verschijningen verwekt, te beschrijven, door aan te toonen, van welk nut zij tegenwoordig voor de sterrekunde kan zijn, door de opheldering, welke zij ten aanzien van verscheidene nog twijfelachtige punten der hemelsleer zal geven, door eindelijk, zoo veel aan ieder bijstand der minder mogelijk was te leeren kennen, hoe men uit het getuigenis [illegible] den terugkeer dezer ster te bepalen, welke gedurende [illegible] jaar, buiten bereik van onze oogen, behalve door [illegible] nauwgezetheid, gevolgd zijn geweest, dan misschien voor [illegible] schoonheid, sundigheden, welke thans met [illegible] hier door het Publiek bekend worden."